

Předkládací zpráva

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy předkládá vládě podle § 5 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“) Návrh na změnu programu na podporu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací „ERC CZ“ na podporu programových projektů podle § 4 odst. 1 písm. b) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, který byl schválen usnesením vlády České republiky ze dne 7. prosince 2010 č. 885 a upraven usnesením vlády České republiky ze dne 9. března 2016 č. 190.

Program ERC CZ představuje ojedinělý způsob účelové finanční podpory formou programu VaVal za účelem zvýšení kvality výzkumu a zlepšení zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal, k zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal a zajištění zázemí pro tvorbu kvalitních, světově uznávaných výsledků VaVal v oborech odpovídajících evropským výzkumným trendům. Program ERC CZ podporuje excelentní výzkum v ČR a zároveň znamená i částečnou ochranu českých výzkumných pracovišť před tzv. únikem mozků do zahraničí.

Projekty podporované Evropskou výzkumnou radou (dále jen „ERC“) jsou předkládány samotnými výzkumníky a navrhují řešení v tzv. „hraničním“ výzkumu. Hraničním výzkumem, ať již základním, aplikovaným a z hlediska oborového v mnoha případech interdisciplinárním, je míněna každá oblast výzkumu, která překračuje hranice současného vědění, bez ohledu na tradičně „zavedené“ hranice vědních disciplín. ERC provádí náročné dvoukolové hodnocení projektů, na základě něhož poskytuje podporu. Každoročně zůstane několik pozitivně hodnocených projektů bez podpory z důvodu nedostatku finančních prostředků. Jejich řešitelé se stávají atraktivní pro vyhledávače talentů, zde je tedy prostor pro podchycení jejich dalšího působení na výzkumných pracovištích v ČR.

Vládě je předkládán návrh na změnu doby trvání programu ERC CZ (prodloužení programu) do 31. 12. 2026 a rozšíření okruhu podporovaných projektů. Změna programu umožní podpořit české mezinárodně uznávané výzkumné pracovníky, kteří po podání projektu prošli oběma koly hodnocení prováděného mezinárodními odbornými panely ERC, byli na základě hodnocení zařazení do kategorie A nebo B, avšak z důvodu nedostatku finančních prostředků nezískali podporu ERC. Cíle programu ERC CZ zůstaly nezměněny, pouze byly aktualizovány kategorie projektů podle současných parametrů rámcového programu Horizont 2020 a zavádí se motivační podmínka podat znovu přiměřeně upravený návrh projektu do soutěže ERC. Program podporuje projekty ze všech vyhlášených kategorií tak, jak budou členěny v rámci evropského ERC.

Podle usnesení vlády České republiky ze dne 7. prosince 2010 č. 885 činily celkové výdaje na program 600 000 tis. Kč. Navrhované prodloužení programu si vyžádá navýšení celkových výdajů o 578 997 tis. Kč. Veškeré finanční nároky, vyplývající z návrhu na změnu programu ERC CZ, budou pokryty v rámci stanovených výdajových limitů kapitoly 333-MŠMT na dotčené roky. Na podporu projektů v roce 2019 budou využity prostředky ve výši 50 mil. Kč, které byly na MŠMT převedeny rozpočtovým opatřením z Grantové agentury České republiky. Prostředky na následující období budou projednány v rámci jednání o návrhu výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2020 se střednědobým výhledem na léta 2021 a 2022 a dlouhodobým výhledem do roku 2026 s Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

Celkové výdaje na program**[v tis. Kč]**

Rok	Výdaje dle stávajících smluv	Výdaje na prodloužení programu	celkem
2012	10 474	0	10 474
2013	59 735	0	59 735
2014	60 679	0	60 679
2015	50 544	0	50 544
2016	58 127	0	58 127
2017	76 518	0	76 518
2018	35 952	0	35 952
2019	26 683	50 000	76 683
2020	25 910	100 000	125 910
2021	24 375	100 000	124 375
2022	0	100 000	100 000
2023	0	100 000	100 000
2024	0	100 000	100 000
2025	0	100 000	100 000
2026	0	100 000	100 000
celkem	428 997	750 000	1 178 997

Program ERC CZ bude realizován podle zákona o podpoře výzkumu experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů, a podle ostatních souvisejících právních předpisů.

Implementace nových evropských pravidel, zejména Nařízení Komise (EU) č. 651/2014, bude mít dopad na způsobilost uchazečů v tom smyslu, že je nutno vyloučit z podpory podniky v obtížích a podniky, na něž byl na základě rozhodnutí Evropské komise podán inkasní příkaz. Podle tohoto předpisu bude také muset být nově omezena výše celkových uznaných nákladů na jeden projekt.

Návrh na změnu programu neovlivňuje podnikatelské prostředí v České republice a nezasahuje do rovných práv mužů a žen.